

Pestprotocol

als onderdeel van het
schoolveiligheidsplan

Inhoudsopgave:

	pagina:
Inleiding Pestprotocol	3
Pesten	4
Preventief pestbeleid	5
De vijfsporenaanpak	7
Sanctieladder Pesten	8
Evaluatie	10
Aanvullende informatie	11

Inleiding Pestprotocol

Dit pestprotocol is een beleidsdocument waarin staat beschreven wat de school doet om pesten te voorkomen en hoe pesterijen tussen leerlingen onderling worden aangepakt.

Per 01-08-2015 zijn scholen wettelijk verplicht om leerlingen een sociaal veilige schoolsetting te bieden, met specifieke aandacht voor het voorkomen en bestrijden van pesten tussen leerlingen onderling. Deze verplichtingen zijn vastgelegd in de Wet Sociale Veiligheid op scholen.

Zorgplicht veiligheid op school:

1. Het bevoegd gezag draagt zorg voor de veiligheid op school, waarbij het bevoegd gezag in ieder geval:
  - beleid met betrekking tot de veiligheid voert.
  - de veiligheid van leerlingen op school monitort met een instrument dat representatief en actueel beeld geeft en
  - er zorg voor draagt dat bij een persoon tenminste de volgende taken zijn belegd:
    - . het coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten, en
    - . het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
2. Onder veiligheid, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen.

De verplichting voor schoolbestuurders inzake veiligheid van onderwijspersoneel is vastgelegd in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). De veiligheidscoördinator van de school is verantwoordelijk voor de realisatie van de arbovoorschriften.

Doel

Het doel van dit pestprotocol is dat alle leerlingen zich veilig voelen bij ons op school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Pesten

Plagen en pesten

Het verschil tussen plagen en pesten is duidelijk aan te geven.

Bij plagen is sprake van incidenten. Plagen gebeurt zo nu en dan, er is geen sprake van ongelijkheid, de rollen liggen niet vast, het doel is niet om de ander pijn te doen en gebeurt in het zicht van de leerkracht.

Pesten gebeurt voortdurend, het is bewust en het herhaalt zich regelmatig, er is sprake van

ongelijkheid in macht, kracht of status, het slachtoffer kan zich meestal niet verdedigen en het gebeurt buiten het zicht van de leerkracht.

Een definitie van pesten:

“Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van een of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen”.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook op de Theo Thijssenschool. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school adequaat aanpakken. Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Om als school de aanpak van pesten adequaat aan te kunnen pakken, zijn enkele voorwaarden nodig:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste leerlingen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten en ouders in samenwerking met elkaar dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Op de Theo Thijssenschool is mw. E. Ammeraal als anti-pestcoördinator aangesteld en is te bereiken op:
e.ammeraal@stichtingklasse.nl Tel.nr. 0182-614421
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig, die het probleem kan onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld voor problemen van vertrouwelijke aard.
Op de Theo Thijssenschool is dit mw. C. Comba (leerkracht) en is te bereiken op:
c.comba@stichtingklasse.nl Tel.nr. 0182-614421
Daarnaast is een externe vertrouwenspersoon aangesteld en is te bereiken op:
externevertrouwenspersoon@ggdhm.nl Tel.nr. 0182-3083342

Preventief pestbeleid

Schoolklimaat

Op de Theo Thijssenschool vinden wij een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Leerlingen, leerkrachten, directie en ouders zorgen in samenwerking met elkaar voor de bewaking van een goed pedagogisch klimaat.

Afspraken en omgangregels

Op de Theo Thijssenschool houden wij ons aan afspraken die op schoolniveau en op groepsniveau zijn gemaakt.

De afspraken op schoolniveau zijn opgesteld door directie en leerkrachten van de school:

Afspraak is afspraak
Iedereen hoort erbij
Zorg voor elkaar
Eerst denken, dan doen
Veiligheid voor alles
Let op je woorden
Wees eerlijk
Wees zuinig en netjes

Aan het begin van ieder schooljaar worden in iedere groep groepsregels opgesteld waaraan iedereen zich moet houden. Na het opstellen van de groepsregels worden deze 'ondertekend' door alle leerlingen van de groep en zichtbaar in de klas opgehangen. Deze regels zijn tevens terug te vinden in de klassenmap.

Ook worden aan het begin van het jaar de schoolregels met de kinderen besproken.

Aan het begin van ieder schooljaar wordt tijdens de informatie-avond of in het informatieboekje in iedere groep aandacht besteed aan dit onderwerp.

Tevens zal aandacht worden besteed aan dit onderwerp in de eerste nieuwsbrief van het nieuwe schooljaar of op momenten dat dit nodig is

Gebruikte methoden / werkvormen

Kwink

Op school werken we in groep 1-8 wekelijks met de methode "Kwink", een methode voor Sociaal Emotioneel Leren (inclusief burgerschap, sociale integratie en mediawijsheid).

Kwink helpt verstoringend gedrag - waaronder pestgedrag - voorkomen door kinderen met een groepsbrede aanpak positief gedrag aan te leren.

Vijf bepalende groepsfasen:

1. Forming: kennismaking en oriëntatie: wie is wie en hoe werkt het hier
2. Norming: normen, regels en gedragsverwachtingen
3. Storming: de strijd om de hiërarchie; een sociaal 'gevecht' om op verbaal, fysiek en 'digitaal' vlak zo hoog mogelijk te komen
4. Performing: zijn de eerste drie fasen goed verlopen, dan is dit de periode van een positief leer- en leefklimaat en is de klas een groep
5. Adjourning: de periode van voorbereiden op het afscheid.

De fasen van forming, norming en storming moeten voor een prettig en succesvol jaar met de groep voor de herfstvakantie goed zijn doorlopen.

Taakspel

Taakspel is ontwikkeld om een positief en veilig klassenklimaat te scheppen, het taakgericht gedrag te bevorderen en het regelovertredend gedrag te reduceren. Taakspel wordt in groep 3-8 ingezet en heeft een positieve invloed op pestgedrag.

Lesaanbod kerndoel 38

De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit.

Methode: Lessencyclus Relaties & Seksualiteit gr 1-8

Doel: Ondersteunen leerlingen bij hun relationele en seksuele ontwikkeling

Leerlingen ontwikkelen zich tot een persoon die:

- Respect heeft voor zichzelf en anderen
- Zich bewust is van eigen en andermans gevoelens, wensen, opvattingen en mogelijkheden
- Steeds betere beslissingen kan nemen op het gebied van relaties en seksualiteit.

In elke groep worden jaarlijks 4 lessen gegeven ([Lessencyclus](#))

De lessen worden in de loop van het jaar gekoppeld aan de verschillende vakken zoals wereldoriëntatie, of levensbeschouwelijk onderwijs.

Lesaanbod Mediawijsheid (domein binnen Digitale Geletterdheid)

In onze digitale samenleving waarin technologie en media een belangrijke plaats hebben, is het niet alleen nodig om geletterd te zijn, maar ook om digitaal geletterd te zijn. Pas dan kun je als actieve, verantwoordelijke en zelfstandige deelnemer hierin functioneren. Het is daarom gewenst dat kinderen kennis krijgen van digitale technologie en dat ze vaardigheden ontwikkelen in het omgaan hiermee.

Het lesaanbod Mediawijsheid leert leerlingen kritisch en bewust om te gaan met digitale media.

Online pesten, cyberpesten, digitaal pesten zijn termen die worden gebruikt voor pestgedrag via sociale media.

Beschermd door anonimiteit gaat cyberpesten veel verder dan andere vormen van pesten:

- Misbruik van privégegevens (zoals het stelen van wachtwoorden of het aanmaken van nep-accounts)
- Uitsluiting in whatsapp-groepen
- Het verspreiden van beeldmateriaal (zoals intieme foto's of filmpjes van mishandeling)
- Dreigtweets en haatposts

Jaarlijks wordt aandacht besteed aan digitaal pesten.

Bij binnenkomst op school worden door leerlingen mobiele telefoons uitgezet en centraal door de leerkracht bewaard. Het is niet toegestaan om in of om school beeld- en/ of geluidsopnamen te maken en te verspreiden.

Mocht sprake zijn van digitaal pesten, dan geldt dezelfde zwaarte van aanpak beschreven in de sanctieladder.

De vijfsporenaanpak

Bij pestgedrag zijn vaak meer partijen betrokken dan alleen de pester en de gepeste. Er zijn ook meelopers die de pester aanmoedigen en omstanders die het pesten laten gebeuren.

Pesten is een groepsproces.

De Vijfsporenaanpak is ontwikkeld door Bob van der Meer en omvat een antipestbeleid voor scholen. De Vijfsporenaanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de leerkrachten.

Elke vorm van pesten wordt hierbij aangepakt op vijf sporen:

1. Hulp voor de gepeste leerling
2. Correctie en hulp voor de pester (en de meelopers)
3. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep
4. De ouders van de gepeste en pesters en meelopers betrekken bij de aanpak om pesterijen te stoppen
5. Ondersteuning voor personeel om adequaat pesten aan te pakken.

Sanctieladder Pesten

Een belangrijk onderdeel van het pestprotocol is een in zwaarte oplopende reeks acties om pester en meeloper tot positief sociaal gedrag te brengen.

Op het moment dat een leerling, ouder of collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende fasen van de sanctieladder ondernomen en zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

De Sanctieladder Pesten kan alleen succesvol zijn als de gedragsafspraken met pester en meeloper kritisch worden gevolgd, als de termijnen van oefenfase 2 en 4 strak worden aangehouden, als bij herhaald wangedrag meteen wordt opgeschaald naar de volgende fase en als de dossiers van pesters en meelopers secuur worden bijgehouden. Pesters en meelopers moeten actief aan de slag nieuw gedrag: niet sorry zeggen, maar sorry doen.

Laddersport 1 Gesprekken

Individuele gesprekken met betrokken leerlingen (pestslachtoffer, pester, meeloper) onder leiding van groepsleerkracht. De gesprekken met de pester(s) en meeloper(s) hebben een waarschuwend karakter.

Doel van de gesprekken is: afspraken maken over gewenste gedragsverbetering binnen een vastgestelde termijn.

Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd in de leerlingdossiers.

Ouders van de betrokken leerlingen worden geïnformeerd over de peestsituatie en de gemaakte afspraken. De anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de groepsleerkracht over de peestsituatie en de afspraken.

Laddersport 2 Proefperiode 1

De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht over een periode van twee tot 6 weken. Elk nieuw pestincident wordt bij de groepsleerkracht gemeld en vastgelegd in de leerlingdossiers. De anti-pestcoördinator checkt bij de ouders van het gepeste kind of zij een positieve verandering merken.

Laddersport 3 Tweede serie gesprekken

Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede serie individuele gesprekken met de pester(s), de meelopers en hun ouders onder leiding van de groepsleerkracht en directeur. Pestincidenten uit fase 2 en overtredingen van de afspraken uit fase 1 vormen de input voor deze gesprekken.

Pesters en meelopers krijgen opnieuw twee tot zes weken om hun gedrag aan te passen. Tevens kan begeleiding (bv SoVa-training) ingezet worden om wel tot gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pester(s)/meeloper(s). Afspraken en maatregelen worden vastgelegd in de leerlingdossiers. De anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd en stelt zo nodig de systematische aanpak uit 1 bij en bewaakt de samenhang tussen de afgesproken interventies.

Laddersport 4 Proefperiode 2

De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht over een termijn van twee tot zes weken.

Elk nieuw pestincident wordt bij de groepsleerkracht gemeld. Pestincidenten worden vastgelegd in de leerlingdossiers.

De anti-pestcoördinator checkt de stand van zaken bij de groepsleerkracht en bij de ouders van het gepeste kind.

Laddersport 5 Schorsing

Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt er een (interne) schorsing aan de pester(s) (en meeloper(s)) opgelegd door de schoolleiding. Tevens wordt verplichte begeleiding ingezet om wel tot gedragsverandering te komen. De afspraken worden vastgelegd in de leerlingdossiers. Ouders van pester (s) en meeloper(s) worden geïnformeerd over deze schorsing.

De anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de directeur en coördineert een strikte samenhangende aanpak.

Laddersport 6 Definitieve schorsing

Indien het pestgedrag toch aanhoudt na bovenstaande acties, kan de school overgaan tot definitieve verwijdering op basis van de opgebouwde dossiers inzake het gedrag van de pester(s) en meeloper(s).

Hierbij volgt de directie het "Protocol schorsing en verwijdering".

De anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de directie over de voorgenomen beslissing tot verwijdering.

Evaluatie

Dit pestprotocol is door team, directie en MR vastgesteld en wordt om de vier jaar geëvalueerd.

Aanvullende informatie

[PIC-Zakboek Anti-pest DOWNLOAD Registratieformulier.pdf \(uitgeverijpica.nl\)](#)

[pdf \(overheid.nl\)](#) (Zorgplicht sociale veiligheid leerlingen op school)

[Veiligheid op school | Veilig leren en werken in het onderwijs | Rijksoverheid.nl](#)

[Kenniscentrum Pesten | Stop Pesten Nu](#)

[www.pestweb.nl](#) (voorbeelden en hulp voor kinderen die gepest worden)

[www.kwinkopschool.nl](#) (de website van de sociaal-emotionele methode “Kwink op school”)

www.oudersenonderwijs.nl (beantwoordt vragen van ouders over o.a. pesten)

www.taakspel.nl (website preventieve aanpak taakgerichtheid en groepssfeer)